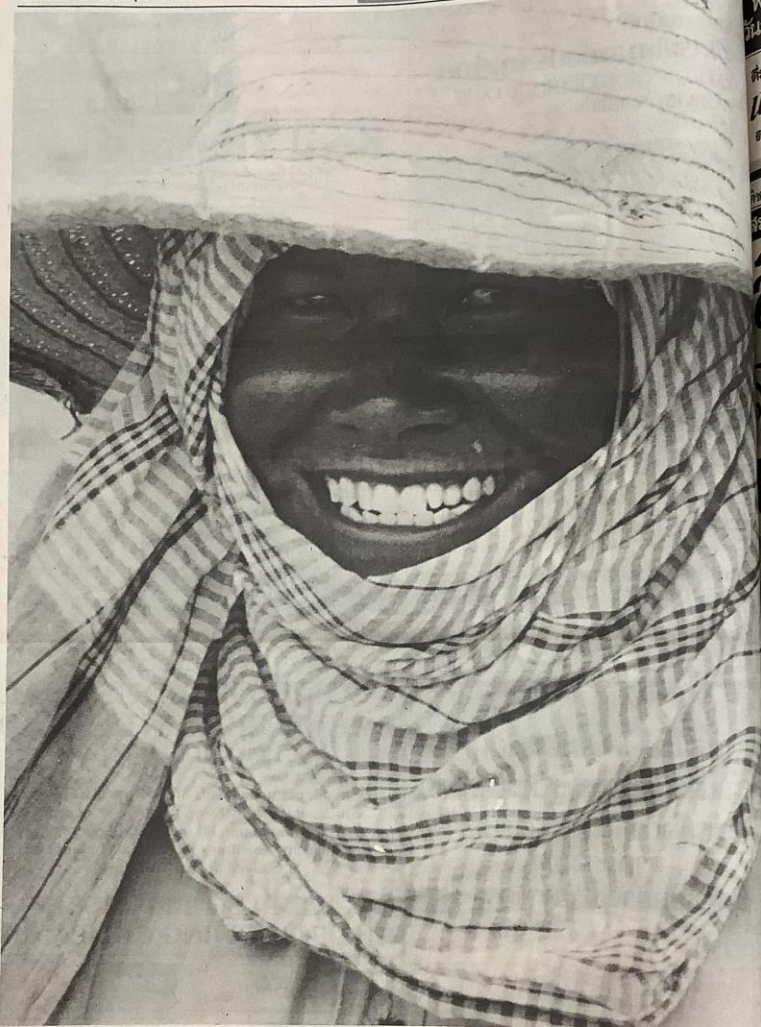

'ระยอง' เมืองแห่ง ความหวัง...?

วงเสวนา 'Rethink จากเมืองแห่งความหวัง สู่...?'
วันที่ 7 มิถุนายน 2568

'ปังเงิญ'
ระยอง
'ถูกเลือก'

รวมเป็นเวลาทั้งสิ้น ๑ ปี มีนักศึกษาและผู้เชี่ยวชาญกว่า 4,๐๐๐ คน ได้ร่วมกันวางผังแก๊สจำนวนกว่า ๒๖๐,๐๐๐ เบลูท็อกกับ ชุดเดินและสาย ๒๒ เพื่อสร้างระบบแก๊สที่มั่นคงเป็นจำนวนถึง ๑ ล้านลูกบาศก์เมตร และเรือขนส่งแก๊สจำนวนถึง ๒๕๐ หรือ ๕ ลำที่จะมาให้ได้สำหรับร้อยปี โดยใช้งบประมาณแผ่นดินตามที่กำหนด นวัตกรรมทางเทคโนโลยีนี้ให้ประโยชน์ใหญ่แก่พวกเรา

“เราทำได้ทันเวลาค่ะ”

ฟลูออร์ขอขอบคุณการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทยเป็นอย่างยิ่งที่ได้มอบความไว้วางใจให้เราเป็นผู้วางแผนและจัดการโครงการวางท่อแก๊สธรรมชาติในอ่าวไทย

และฟลูออร์ขอแสดงความยินดีกับทุกฝ่ายในการร่วมมือกันสร้างสร้งผลงานอันยิ่งใหญ่นี้ให้สำเร็จลุล่วงตามเวลาที่กำหนด

‘บังเอิญ’

2516

เจอแก๊สในอ่าวไทย ช่วงวิกฤตน้ำมันแพง ไฟฟ้า 70% มาจากน้ำมัน

2524 'ถูกเลือก'

ภาพ: หนังสือพิมพ์ข่าวสด วันที่ 14 กันยายน 2524

(1) เป็นจุดที่ก๊าซจากอ่าวไทยมาขึ้นฝั่งที่บ. หนองแพบ เพื่อ ใช้ผลิตไฟฟ้า ที่โรงไฟฟ้าบางปะกง จ. ฉะเชิงเทรา

2524 'ถูกเลือก'

๑๖

“ในอนาคตอันใกล้นี้ การพัฒนาอุตสาหกรรมหลักบริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออกในพื้นที่เป้าหมายมาบตาพุด จังหวัดระยอง เป็นอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและใช้วัตถุดิบจากก๊าซธรรมชาติเป็นส่วนใหญ่”

ส่งออกที่ไม่มีปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม เช่น อุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร อุตสาหกรรมการผลิตอาหารสัตว์ อิเล็กทรอนิกส์ อุตสาหกรรมประกอบรถยนต์ การแปรรูปยางของเส้น เครื่องกีฬา นาฬิกา

ในการพัฒนาพื้นที่เป้าหมายทั้ง 2 แห่งนี้ รัฐบาลจะดำเนินการลงทุนให้ก่อนสำหรับการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ท่าเรือน้ำลึก น้ำ ถนน รถไฟ ไฟฟ้า และระบบสื่อสารโทรคมนาคมอื่น ๆ มาสนับสนุนควบคู่

สาวิตรี โพธิ์พิก และ สมเจตน์ เจริญ. (2526). ฝั่งทะเลตะวันออก: จากความฝันสู่ความจริง. วารสารเศรษฐกิจและสังคม, 20(3), 18.

(2) เป็น 1 ใน 3 จังหวัด ของแผนพัฒนาอีสเทิร์นซีบอร์ด (ESB) โดยเน้นอุตสาหกรรมที่ใช้ก๊าซเป็นวัตถุดิบหลัก

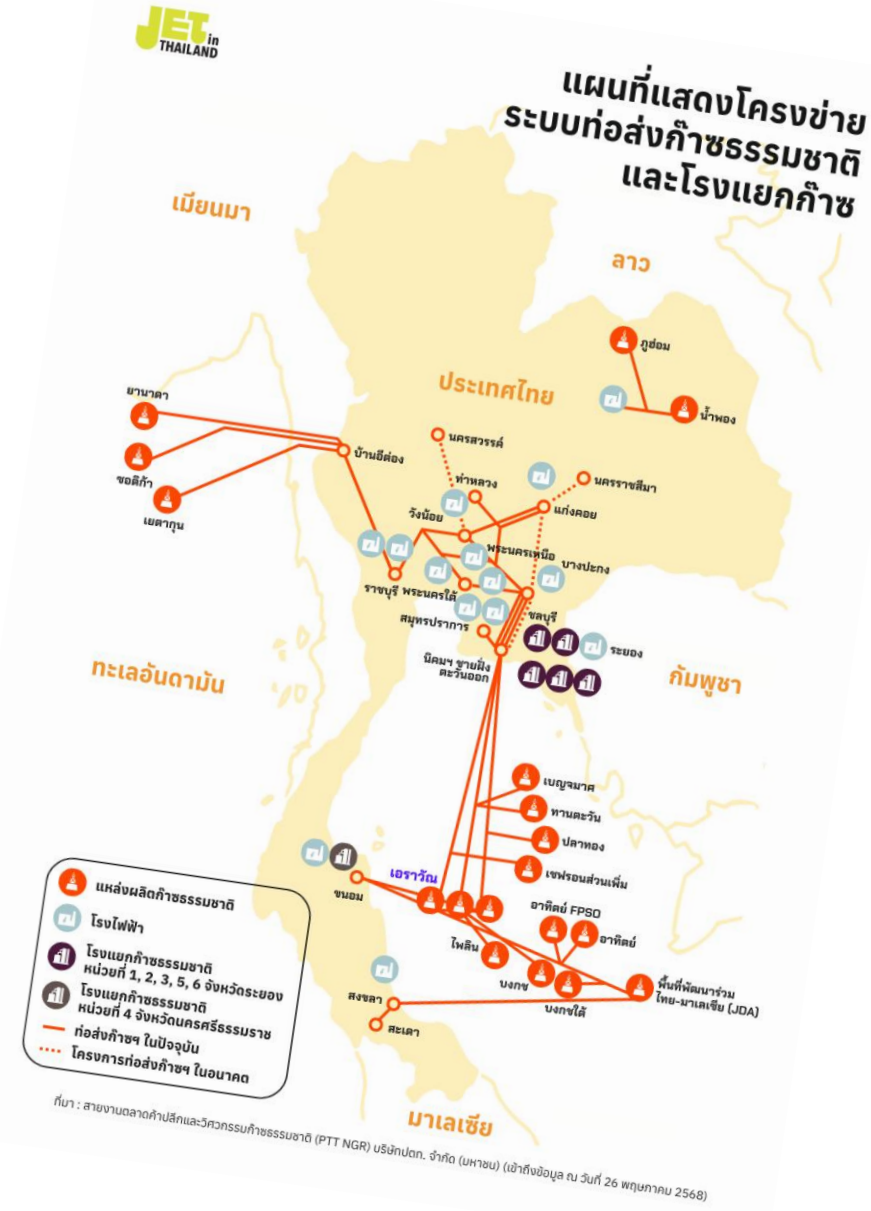
'ถูกเลือก' เพราะ...

- 1) ภูมิประเทศสร้างท่าเรือ น้ำลึกได้
- 2) ที่ดินติดทะเลขนาดใหญ่เพียงพอต่อการขยายเป็นแหล่งอุตสาหกรรมขนาดใหญ่
- 3) มีน้ำจืดเพียงพอ
- 4) ไม่ไกลจากกรุงเทพฯ

ทำไมต้องเป็นชายฝั่งทะเลตะวันออก

เหตุผลที่เลือกพื้นที่เป้าหมายการพัฒนาอุตสาหกรรม บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออกมีอยู่หลายประการ กล่าวคือ ก๊าซธรรมชาติที่จะใช้เป็นวัตถุดิบสำหรับการพัฒนาอุตสาหกรรมหลักในขั้นแรกนั้น ได้มีการพัฒนาและวางท่อได้ ทะเลจากหลุมก๊าซในอ่าวไทย มาขึ้นฝั่งที่บริเวณมาบตาพุดแล้ว ประกอบกับลักษณะภูมิประเทศเอื้ออำนวยให้ก่อสร้างท่าเรือน้ำลึกขนาดใหญ่ได้ มีที่ดินติดทะเลขนาดใหญ่เพียงพอที่จะขยายเป็นแหล่งอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ต่อไปได้ในอนาคต มีแหล่งน้ำจืดเพียงพอ และสามารถควบคุมปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมได้ นอกจากนี้ ปัจจุบันยังมีโครงสร้างพื้นฐานหลัก ซึ่งค่อนข้างสมบูรณ์อยู่แล้ว ทั้งระบบถนน ระบบไฟฟ้า มีท่าเรือพาณิชย์สัปดาห์ และสนามบินอยู่ตะเภที่สามารทำงานได้ทันที ในอันที่จะช่วยสนับสนุนการขนส่งวัสดุอุปกรณ์ในช่วงระหว่างการก่อสร้างเพื่อพัฒนาพื้นที่เป้าหมายทั้งบริเวณแหลมฉบังและบริเวณมาบตาพุด รวมตลอดทั้งสามารถพัฒนาระบบสื่อสารโทรคมนาคมได้ง่าย และประการสำคัญก็คือ พื้นที่เป้าหมายอยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพมหานครเกินไปจนอาจเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาในระยะแรก

สาวิตรี โพธิ์พิก และ สมเจตน์ เจริญพ. (2526). ฝั่งทะเลตะวันออก: จากความฝันสู่ความจริง. วารสารเศรษฐกิจและสังคม, 20(3), 18.

ที่มา : รายงานตลาดค้าปลีกและวิศวกรรมก๊าซธรรมชาติ (PTT NGR) บริษัท.ปตท. จำกัด (มหาชน) (เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 26 พฤษภาคม 2568)

'บังเอิญ'

2528 ประเทศอุตสาหกรรมชั้นนำ (อเมริกา อังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน และญี่ปุ่น) ย้ายฐานการลงทุน

ระยอง **'ถูกเลือก'** เป็นหนึ่งในพื้นที่เป้าหมายการลงทุนอุตสาหกรรม โดยเฉพาะอุตสาหกรรมชิ้นส่วนรถยนต์และอิเล็กทรอนิกส์ของญี่ปุ่น

2530 เป็นต้นมา

อุตสาหกรรมโต ใช้ไฟฟ้าเพิ่ม ใช้ก๊าซเพิ่ม ผังเมืองสีม่วงขยาย

'เลื้อยตัวที่ 5 แห่งเอเชีย'

'ประเทศอุตสาหกรรมใหม่ (NIC)'

'บังเอิญ'

ไทยพึ่งก๊าซผลิตไฟฟ้าเป็นหลัก (60-70%) จนก๊าซในประเทศเริ่มไม่พอ

2543 นำเข้าก๊าซจากเมียนมามาผลิตไฟฟ้าที่โรงไฟฟ้าราชบุรี

2554 นำเข้าก๊าซเหลว(LNG) จากประเทศต่างๆ ทั่วโลก

'ถูกเลือก'

เป็นที่ตั้งท่าเรือ LNG ทั้ง **3** แห่ง

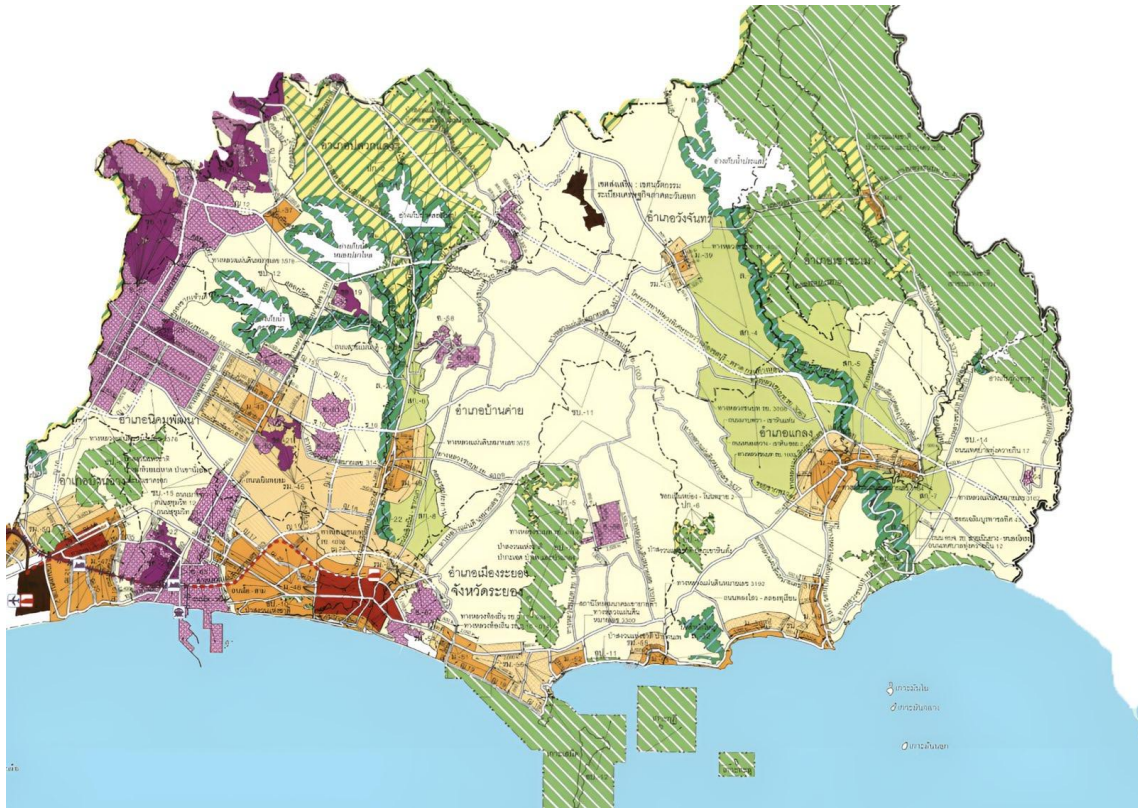
- ท่าเรือ LNG แห่งที่ 1 เปิดใช้ 2554
- ท่าเรือ LNG แห่งที่ 2 เปิดใช้ 2565
- ท่าเรือ LNG แห่งที่ 3 กำลังก่อสร้าง คาดว่าเปิดใช้ 2570

'ระยอง'

จากเมืองแห่ง

ความหวัง **สู่...?**

จาก ESB สู่ EEC 'ระยอง' ยัง 'ถูกเลือก' ให้ต้องอยู่กับอุตสาหกรรมต่อไป

ภาพ: ดัดแปลงจากแผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดิน EEC ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2565

บทเรียน การพัฒนา

ผ่านแนวนโยบายและกฎหมาย
เขตเศรษฐกิจพิเศษในประเทศไทย:

กรณีการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
(Eastern Economic Corridor: EEC)
พ.ศ. 2560 – 2567

สมนึก จงมีวศิน
พรพนา ก๊วยเจริญ

ภาพ: เอกสารบทเรียนการพัฒนาผ่านแนวนโยบายและกฎหมายเขตเศรษฐกิจพิเศษในประเทศไทย : กรณีการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) พ.ศ. 2560 - 2567 เผยแพร่เมื่อ มี.ย. 67

เมื่อ 'ถูกเลือก' ในสิ่งที่ไม่ได้เลือกเอง... สัดส่วนรายได้จากอุตสาหกรรมจึงเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ

31%

ปี 2524

50%

ปี 2528

58%

ปี 2537

74%

ปี 2538

78%

ปี 2566

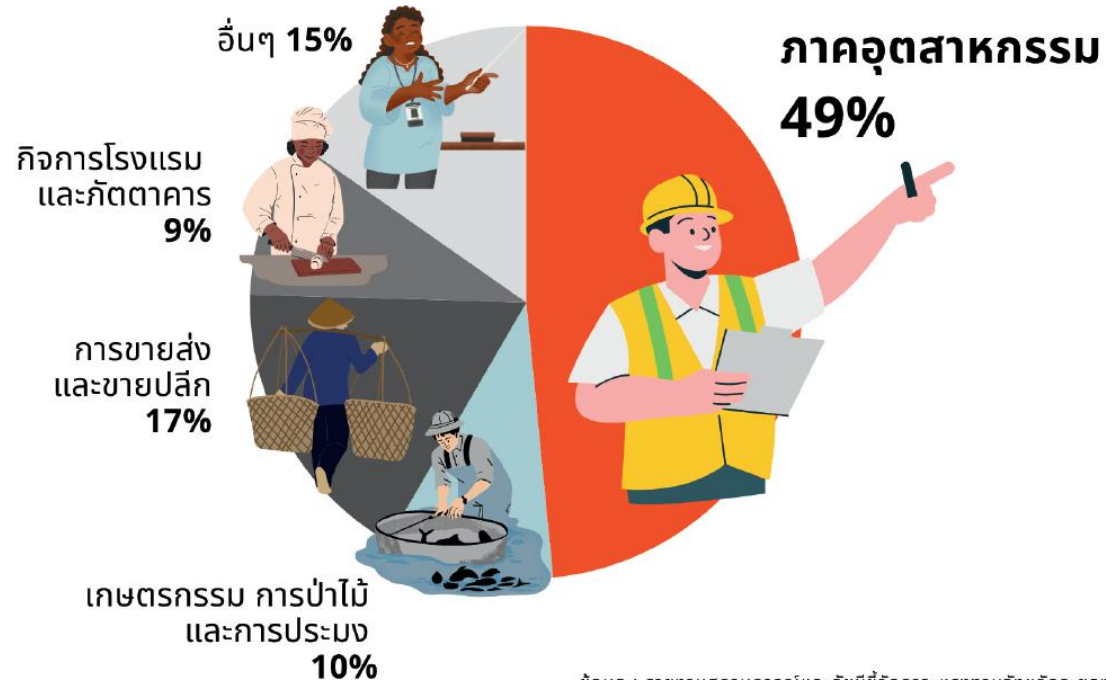
ข้อมูล: สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

การจ้างงานกระจุกตัวในภาคอุตสาหกรรม

คนทำงานในระยะ ทำงานในสาขาไหนกันบ้าง?

ผู้มีงานทำจังหวัดระยอง จำแนกตามอุตสาหกรรม ปี 2567

ข้อมูล : รายงานสถานการณ์และดัชนีชี้วัดภาวะแรงงานจังหวัดระยอง รายปี 2567
สำนักงานแรงงานจังหวัดระยอง

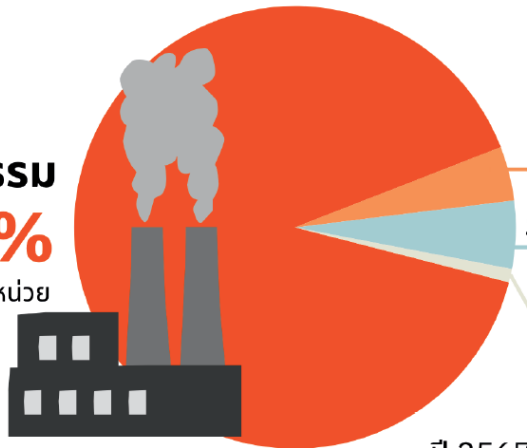

ใช้ไฟเยอะ โรงไฟฟ้าใกล้บ้านฉัน

ใครใช้ไฟฟ้ามากที่สุด ในระยอง?

ภาคอุตสาหกรรม
91%
26,567 ล้านหน่วย

ปี 2567 จ. ระยองใช้ไฟฟ้ารวม

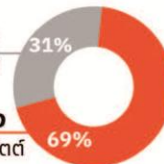
29,347 ล้านหน่วย

หมายเหตุ : สัดส่วนการใช้ไฟฟ้าของภาคอุตสาหกรรมประกอบด้วยไฟฟ้าที่ซื้อจากกฟผ. (30%)
และไฟฟ้าที่ผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชนผลิตใช้เองหรือจำหน่ายให้ลูกค้าโดยตรง ไม่ขายเข้าระบบกฟผ. (61 %)
ข้อมูล : สถิติการใช้ไฟฟ้า ปี 2567 สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน กระทรวงพลังงาน

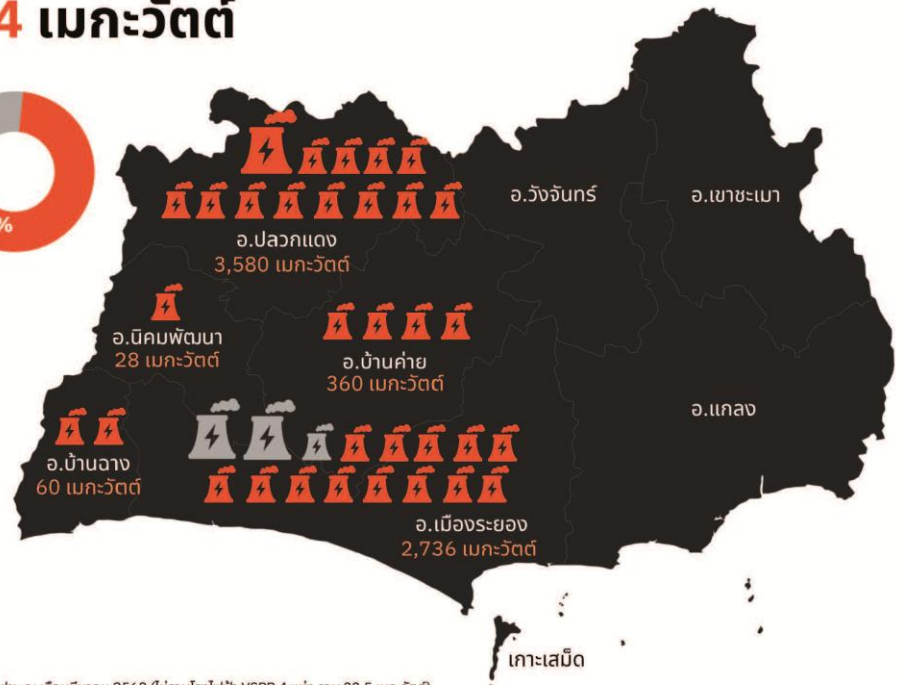
โรงไฟฟ้า 36 โรงในระยอง รวม 6,764 เมกะวัตต์

ถ่านหิน 3 โรง
2,097 เมกะวัตต์

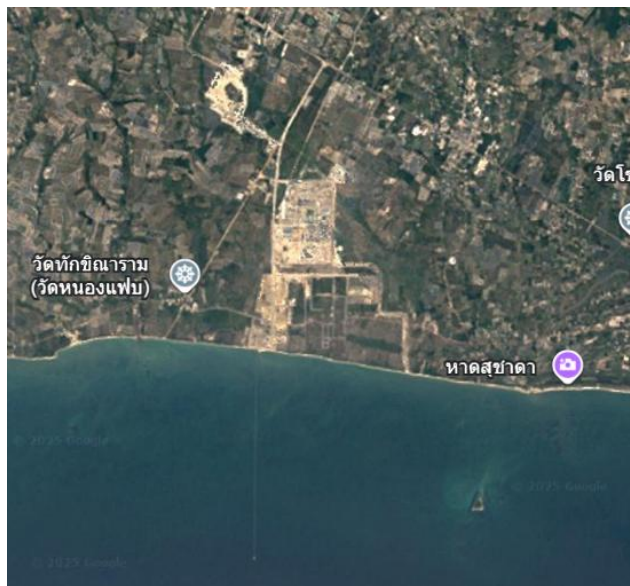
ก๊าซ 33 โรง
4,667 เมกะวัตต์

- โรงไฟฟ้าขนาดใหญ่ (IPP)
- โรงไฟฟ้าขนาดเล็ก (SPP)
- โรงไฟฟ้าถ่านหิน
- โรงไฟฟ้าก๊าซ

หมายเหตุ : ข้อมูลโรงไฟฟ้าที่อยู่ในระบบของกฟผ. ณ เดือนมีนาคม 2568 (ไม่รวมโรงไฟฟ้า VSPP 4 แห่ง รวม 22.5 เมกะวัตต์)
ข้อมูล : การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

ทะเลหาย 3,780 ไร่

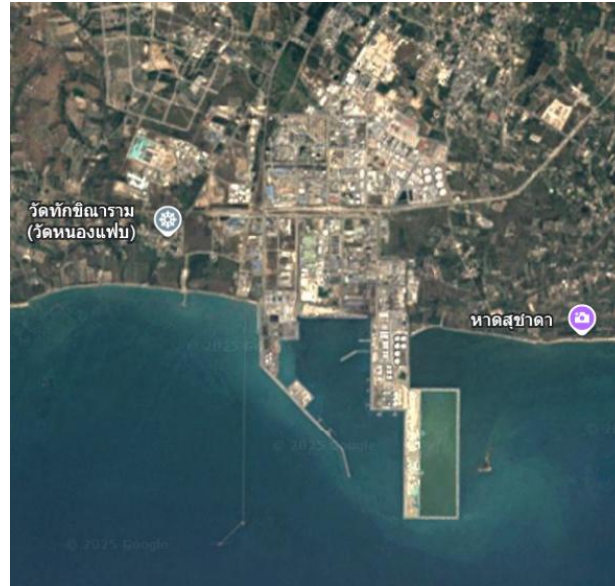
ปี 2532

เริ่มก่อสร้างท่าเรือ
อุตสาหกรรมมาบตาพุด
(ระยะที่ 1)

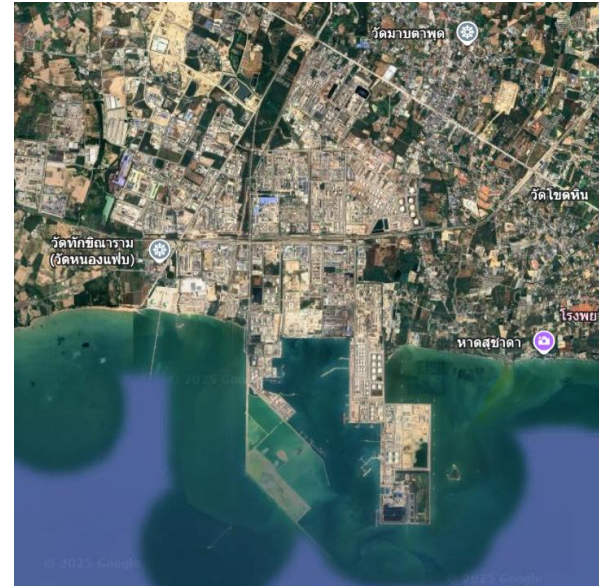
ปี 2535

ท่าเรืออุตสาหกรรมมาบตาพุด
ระยะที่ 1 เปิดดำเนินการ
(ถมทะเล 1,400 ไร่)

ปี 2542

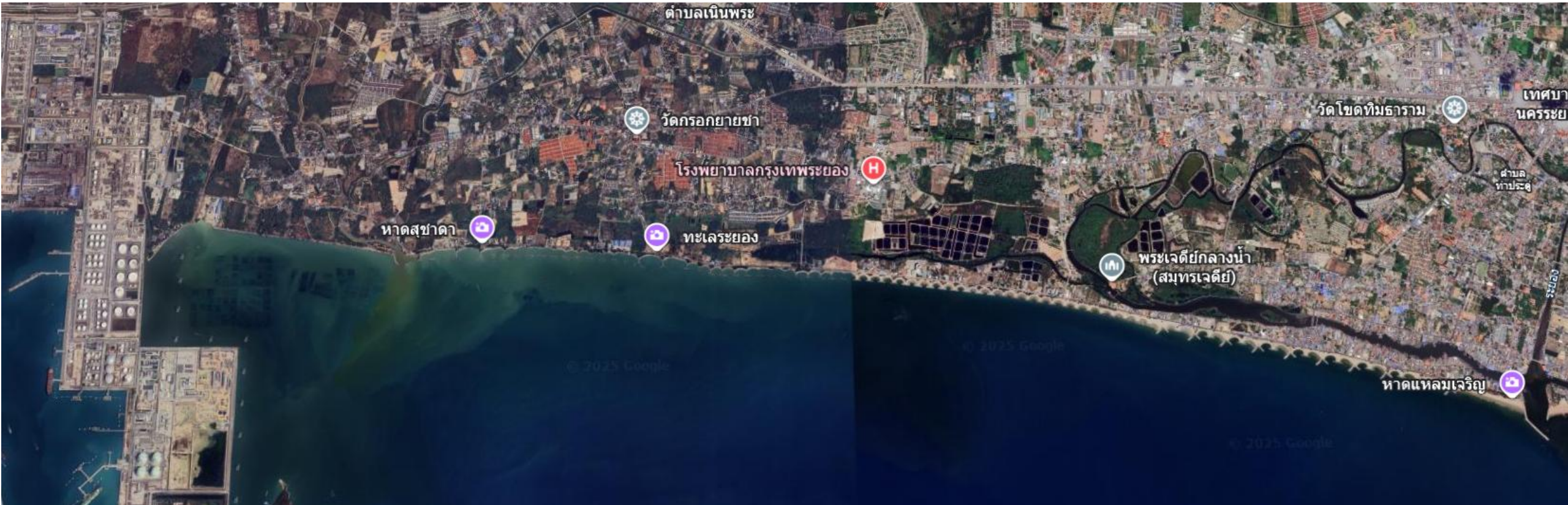
ท่าเรืออุตสาหกรรมมาบตาพุด
ระยะที่ 2 เปิดดำเนินการ
(ถมทะเล 1,470 ไร่)

ปี 2567

อยู่ระหว่างก่อสร้างท่าเรือ
อุตสาหกรรมมาบตาพุด
ระยะที่ 3 (ถมทะเล 1,000 ไร่)

ทะเลแหวก-หาดพัง

ทะเลแหวก-หาดพัง

ภาพถ่ายโดย: วัฒนพล ศรีชุมพวง

45 ปี ผ่านไป

'ระยอง' จะกลับมาเป็นความหวัง
เติมเต็มความฝัน ให้คนที่อยู่ในเมืองนี้
ได้อย่างไร...?

ภาพถ่ายโดย: วัฒนพ ศรีชุมพวง